

DECIZIE

20 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele completului de judecată, judecătorul

Bulgac Lidia

Judecătorii

Gîrbu Silvia și Dașchevici Grigore

Grefier

Pantea Natalia

examinînd în ședință publică cererea de apel declarată de avocatul Durlășteanu Victor, în interesele ÎCS „Terra Impex” SRL, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 18 decembrie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată ÎCS „Terra Impex” SRL către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Sud privind constatarea ilegalității aplicării ordinului și repararea prejudiciului material

constată:

Circumstanțele cauzei:

La data de 11 ianuarie 2017 reclamanta ÎCS „Terra Impex” SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată către Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Sud, prin care a solicitat recunoașterea aplicării ilegale a actului administrativ - Ordinul Serviciului Vamal nr. 502-O din 23 decembrie 2015, în perioada cuprinsă între 01 ianuarie 2016 - 30 iunie 2016, repararea solidară de către părți a prejudiciului material cauzat reclamantei ÎCS „Terra-Impex” SRL în sumă de 1.205.660,25 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-9, vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul reclamantei a indicat că ÎCS „Terra Impex” SRL este rezidentă a Zonei Economice Libere "Valcaș" din 15 mai 2011. Activitatea de bază a ÎCS „Terra Impex” este fabricarea de plase de armare din fibră de sticlă benzi/profile și exportul produselor fabricate. În acest sens, se invocă că reclamanta la data de 11 martie 2011 a primit autorizația de activitate în Zona Economică Liberă, care este valabilă până la data de 23 aprilie 2023. Se explică că până la data de 31 decembrie 2015 reclamanta activa în corespundere cu garanțiile și facilitățile oferite de Guvern, agenților economici din Zona Economică Liberă. Astfel, reclamanta ÎCS „Terra Impex” nu achită pentru materia primă importată, din care este produsă marfa acestora, taxele vamale. Ulterior, la data de 01 ianuarie 2016 ÎCS „Terra Impex” SRL a fost impusă la achitarea taxelor vamale pentru materia primă importată, care este catalogată conform poziției tarifare 7019 12 000 – Semitort (rovings). Astfel, reprezentantul reclamantei este de părere că impunerea achitării taxei vamale, ar fi în contradicție cu art. 127¹¹ (1) lit. e) Cod Vamal și art. 28 lit. 1) din Legea cu privire la tariful vamal. Actele anterioare, potrivit argumentării reprezentantului părătului sunt în vigoare din 01 ianuarie 2016. Se mai indică că reclamanta, în perioada cuprinsă între 01 ianuarie 2016 - 30 iunie 2016, a achitat taxe vamale în sumă de 1.205.660,25 lei. Astfel, reclamanta solicită recunoașterea aplicării ilegale a actului administrativ - Ordinul Serviciului Vamal nr. 502-O din 23 decembrie 2015, în perioada cuprinsă 01 ianuarie 2016 - 30 iunie 2016, repararea solidară a prejudiciului material cauzat reclamantei ÎCS „Terra-Impex” SRL în sumă de 1.205.660,25 lei. Punctul anterior menționat, potrivit concluziilor prezentate în cererea de chemare de judecată, ar fi contrare art. 73 alin. (3) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 și Hotărârii Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 24 decembrie 2010, potrivit cărora ordinele reprezintă acte normative subordonate legii, iar instanța urmează să se călăuzească anume de lege. La fel, se indică că în conformitate cu Legea cu privire la tariful vamal din data de 01 ianuarie 2016, rezidenții Zonelor Economice Libere, care exportau marfa produsă în ZEL însoțită de dovada originii, erau scutiți de achitarea taxelor vamale. Obligația de achitare, potrivit mențiunilor reprezentantului reclamantului a fost instituită prin modificările din 01 iulie 2016 a Legii cu privire la tariful vamal.

Ulterior, la 16 iunie 2017 reclamanta ÎCS „Terra Impex” a depus o cerere de concretizare, prin care a solicitat anularea în parte a actului administrativ - Ordinul Serviciului Vamal nr. 502-O, în mod concret a punctului 4 din Ordin, ca fiind emis contrar prevederilor Legii. La fel, a solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 1.202.737,97 lei, în mod solidar de către părți și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 36-41, vol. V).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 7 septembrie 2017, cererea de concretizare a pretențiilor a fost restituită, din motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară.

Solicita reclamantul instanței de judecată recunoașterea aplicării ilegale a actului administrativ - Ordinul Serviciului Vamal nr. 502-O din 23 decembrie 2015, în perioada cuprinsă între 01 ianuarie 2016 - 30 iunie 2016, repararea solidară de către părți a prejudiciului material cauzat reclamantei ÎCS „Terra-Impex” SRL în sumă de 1.205.660,25 lei și compensarea cheltuielilor de judecată

Poziția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 18 decembrie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Terra-Impex” SRL a fost respinsă ca nefondată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la 04 ianuarie 2018 ÎCS „Terra-Impex” SRL a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă în sensul formulat.

Termenul de declarare a apelului:

În temeiul art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei reiese că hotărârea atacată a fost pronunțată la 18 decembrie 2017 (f.d. 74; 78-87, vol. V), iar cererea de apel a fost înaintată la 04 ianuarie 2018 (f.d. 91, vol. V), fapt ce denotă că apelul a fost depus în termenul prevăzut de Lege.

Argumentele părților:

În motivarea apelului declarat apelantul a reiterat circumstanțele cauzei și a indicat că prima instanță invocând ca unul dintre argumentele respingerii acțiunii - Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora de pe o parte și R. Moldova de pe altă parte, din 01 septembrie 2014, a încălcat normele de drept material prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată.

Consideră apelantul ca fiind eronată concluzia instanței de fond precum că Acordul de Asociere urma să fi aplicat din 01.09.2014, deoarece conform Jurnalului Oficial al Uniunii Europene nr. 18.6.2016 L 161/1 – Acordul nominalizat, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, intră în vigoare la 01 iulie 2016, în conformitate cu art. 464 alin. (2) al acordului, având în vedere faptul că ultimul instrument de ratificare sau aprobare a fost depus la data de 23 mai 2016.

Reiterează că, potrivit art.28 lit. 1) din Legea cu privire la tariful vamal, rezidenții Zonelor Economice Libere, în situația la data de 01.01.2016, care exportau marfa produsă în ZEL însoțită de dovada originii, erau scutiți de achitarea taxelor vamale. Obligația de achitare a taxelor vamale instituindu-se pentru rezidenții ZEL prin Lege abia la 01.07.2016.

Mai invocă că prima instanță nu a aplicat legea care trebuie să fie aplicată (art. 387 lit. a) CPC) prin faptul că nu s-a pronunțat asupra prevederilor art. 13 alin. (2) din Legea nr. 440/27.07.2001 cu privire la zonele economice libere, invocată de către apelant.

Consideră că prima instanță s-a pronunțat parțial și selectiv în hotărârea contestată asupra argumentelor invocate de reclamant. Or, în sensul art.6 CEDO, instanțele de judecată trebuie să indice, cu suficientă claritate, motivele pe care se întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

La data de 23 aprilie 2018 Serviciul Vamal a depus referința la cererea de apel înaintată de ÎCS „Terra-Impex” SRL, solicitând respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii Judecătoria Chișinău sediul Centru din 18 decembrie 2017 (f.d. 118-121, vol. V). În motivarea poziției sale a invocat că cererea de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 386 CPC. Consideră hotărârea contestată ca una drept legală și întemeiată, deoarece în perioada 06.01.2016 – 30.06.2016 de către ÎCS „Terra-Impex” SRL au fost depuse declarațiile vamale de export, fiind achitate taxele vamale pentru materialele neoriginare încorporate în mărfurile exportate.

Reiterează că obligativitatea de achitare a taxelor vamale de către agentul economic care utilizează materiale neoriginare la fabricarea produselor originare pentru care se solicită emiterea certificatului de origine, reiese din Acordul de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 și nicidecum din Ordinul contestat de către apelant.

Invocă că apelantul nu a făcut uz de procedura prevăzută de art.288 și 289 Cod Vamal al Republicii Moldova și nu a contestat nici acțiunile colaboratorilor vamali și nici actele administrative (declarațiile vamale) prin care au fost încasate taxele vamale, respectiv declarațiile nominalizate nu au fost declarate nule/neîntemeiate și se presupun a fi legale și prin urmare cele invocate de apelant, precum că „cuantumul prejudiciului suportat (care de facto sunt taxe vamale achitate) se atestă prin declarațiile vamale în care sunt specificate cotele taxelor vamale achitate”, sunt lipsite de suport probatoriu.

Reiterează că atât timp cât declarațiile vamale prin care a fost încasată suma în mărime de 1.205.660,25 lei, nu au fost contestate, nu au fost declarate nule iar organul vamal nu a fost obligat prin careva hotărâre judecătorească irevocabilă să modifice declarațiile vamale cu restituirea taxelor vamale încasate, suma respectivă nu poate fi restituită apelantului.

La data de 04 mai 2018 Biroul Vamal Sud a prezentat referința la cererea de apel declarată de ÎCS „Terra-Impex” SRL, solicitând respingerea cererii de apel ca fiind una neîntemeiată cu menținerea hotărârii contestate (f.d. 123-129, vol. V).

În motivarea poziției sale reprezentantul intimatului Biroul Vamal Sud a invocat că la examinarea în fond a cauzei de către instanța de judecată au fost constatate și elucidate pe deplin atât circumstanțele de fapt și de drept, fiind dată aprecierea corectă a probelor anexate la materialele cauzei în raport cu pretențiile înaintate și emisă o hotărâre legală și întemeiată, cât și aplicate corect normele de drept material în acest sens.

Reiterează că hînd în calcul specificul aplicării Acordului de Asociere între RM-UE pînă la 31.12.2015 (Circulara nr. 571-c din 29.08.2014) la solicitarea agenților economici mărfurile originare din RM puteau fi exportate în UE atît în cadrul Acordului de Asociere RM-UE, cît și în cadrul Preferințelor Comerciale Autonome (ATP) cu indicarea obligatorie în rubr. 7 a Certificatului de Circulație EUR1 a mențiunii „ATP measures”. Spre deosebire de Acordul de Asociere RM-UE, Preferințele Comerciale Autonome (ATP) nu presupunea principiul Draw-Back, fapt care argumentează exportul mărfurilor produse în ZEL însoțite de dovada originii fără achitarea taxei vamale pînă la 01.01.2016 efectuat de rezidenți, inclusiv și a ÎCS „Terra Impex”. Începînd însă cu 01.01.2016 posibilitatea de a scoate mărfurile de pe teritoriul RM în cadrul regimului acordat conform ATP a fost epuizat, exporturile preferențiale din RM în UE fiind efectuate doar în cadrul Acordului de Asociere RM-UE. Menționează că în acest context, pentru asigurarea procedurii stabilite prin Acordul de Asociere în temeiul art. 12 alin.(f) Cod Vamal care atribuie competența Serviciului Vamal de emitere în limitele competențelor actelor normative în domeniul vamal, executorii pentru organele vamale, pentru autoritățile publice și pentru persoane, a fost elaborat Ordinul SV nr.502-o din 23.12.2015 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la procedura de plată a taxelor vamale sau a taxelor cu efect echivalent prevăzute în art. 127/11 lit. e) din Codul Vamal al RM.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului ÎCS „Terra-Impex” SRL, avocatul Durleșteanu Victor, a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului Serviciul Vamal, Curicheru Nicolae în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul intimatului Biroul Vamal Sud, Vidrașco Antonina în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului prin prisma pertinenței și admisibilității, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive:

În conformitate cu art. 385 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 373 CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argument sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Conform art. 117 alin.(1) CPC, probe în pricini civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În temeiul art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar în conformitate cu prevederile art. 130 alin.(1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intîmă ei convingere, bazată pe cercetarea multispectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În baza art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În temeiul art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Ținînd cont de dispozițiile art. 2 și art. 3 a Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie - actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată afit în art. 2 din Legea contenciosului administrativ, cit și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Potrivit art. 14 din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

În acest sens, instanța constată că la data de 07 noiembrie 2016 reclamanta ÎCS „Terra Impex” SRL a depus o cerere către Serviciul Vamal al Republicii Moldova, privind recunoașterea ca fiind ilegală și neîntemeiată impunerea de plată a taxelor vamale și restituirea prejudiciului (f.d. 13-15, vol. I).

În conformitate cu art. 16 din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Instanța observă că la data de 07 decembrie 2016, părătul Serviciul Vamal al Republicii Moldova a emis răspunsul către ÎCS „Terra Impex”, prin care reclamanta a fost informată cu privire la refuzul satisfacerii cerințelor din cererea prealabilă (f.d. 16, vol. I).

Prin urmare, la data de 11 ianuarie 2017 reclamanta ÎCS „Terra Impex” SRL a înaintat prezentă cerere de chemare în judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii, a ajuns la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Terra Impex” SRL către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Sud privind constatarea ilegalității aplicării ordinului și repararea prejudiciului material, ca fiind nefondată.

Concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii acțiunii este justă, ea avînd la bază cumulusul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 CPC RM, care de rînd cu alte completări, completează Legea contenciosului administrativ.

Colegiul civil consideră că prima instanță corect a stabilit netemeinicia pretenției reclamantului ÎCS „Terra Impex” SRL privind recunoașterea aplicării ilegale a Ordinului Serviciului Vamal nr. 502-O din 23 decembrie 2015, pentru perioada cuprinsă între 01.01.2016 - 30.06.2016.

În acest sens colegiul civil consideră oportun de reiterat că la data de 29 noiembrie 2013 a fost parafat Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele Membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova pe de altă parte. La data de 27 iunie 2014 acordul menționat a fost semnat.

Potrivit art. 464 alin. (3) din Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele Membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, fără a aduce atingere alineatului (2) din prezentul articol, Uniunea și Republica Moldova convin să aplice parțial și cu titlu provizoriu prezentul acord, astfel cum specifică Uniunea și cum se prevede la alineatul (4) din prezentul articol, precum și în conformitate cu procedurile și legislația lor internă, după caz.

În conformitate cu pct. 131 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17 iulie 2015, pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aplicarea provizorie a tratatului sau a unei părți a acestuia pînă la intrarea lui în vigoare, poate avea loc în una din următoarele condiții: când tratatul prevede expres acest fapt. În baza Deciziei 2014/492/UE a Consiliului din 16 iunie 2014 privind semnarea, în numele Uniunii Europene și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele membre ale acestora, pe de o parte și Republica Moldova pe de altă parte, la data de 30 august 2014 a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Notificarea privind aplicarea cu titlu

provizoriu a Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte și Republica Moldova, pe de o altă parte. În notificare este comunicat faptul că începând cu data de 1 septembrie 2014, tratatul menționat se va aplica cu titlu provizoriu.

Astfel, din data de 1 septembrie 2014 Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte și Republica Moldova, pe de o altă parte, este aplicabil pe teritoriul Republicii Moldova și reprezintă caracter obligatoriu pentru subiecții de drept din Stat.

Totodată, prezintă o importanță majoră prevederile Convenției de la Viena cu privire la dreptul tratatelor, care a intrat în vigoare pentru Republica Moldova la data de 25 februarie 1995, în mod particular prevederile art. 26, unde se indică că orice tratat în vigoare leagă părțile și trebuie să fie executat de ele cu bună credință. În același sens, se invocă art. 27 din Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor, și anume, o parte nu poate invoca dispozițiile dreptului său intern pentru a justifica neexecutarea unui tratat.

În conformitate cu art. 73 alin. (1) din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, ordinele cu caracter normativ, instrucțiunile și alte acte ale conducătorilor de ministere și de alte organe ale administrației publice centrale (acte departamentale), se emit întru executarea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

În conformitate, cu art. 6 alin. (1) Cod vamal, legislația vamală este constituită din prezentul cod, din Legea cu privire la tariful vamal, din alte acte normative și acorduri internaționale în domeniul vamal la care Republica Moldova este parte.

Emiterea Ordinului nr. 502 din 23 decembrie 2015 și aplicarea Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte și Republica Moldova, pe de o altă parte, în mod direct se justifică prin intermediul Legii privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, art. 20, care prevede că dispozițiile tratatelor internaționale care după modul formulării, sunt susceptibile de a se aplica în raporturile de drept fără adoptarea de acte normative speciale, au caracter executoriu și sunt direct aplicabile în sistemul juridic și sistemul judiciar ale Republicii Moldova. Pentru realizarea celorlalte dispoziții ale tratatelor, se adoptă acte normative corespunzătoare.

Nu poate fi reținut argumentul apelului că prima instanța la emiterea hotărârii nu a ținut cont de conținutul Acordului de Asociere referitor la faptul că Acordul va fi aplicat parțial și cu titlu provizoriu, precum și în conformitate cu procedurile și legislația internă, și ca urmare prevederile Acordului urmează a fi aplicate în conformitate cu legislația internă a RM, prin aceasta oferind o „vacanță” pentru armonizarea legislației naționale cu cea comunitară. Or, potrivit art. 7 Cod Vamal, dacă acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul vamal al R. Moldova, prioritate au acordurile internaționale. Prin urmare, în speță urmează a fi aplicate prevederile Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte și Republica Moldova, pe de o altă parte.

Colegiul civil consideră că este neîntemeiat argumentul apelului precum că prevederile Acordului de Asociere nu puteau fi aplicate cu caracter obligatoriu mai devreme de 01.07.2016, deoarece art. 28 lit. f) al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997 a fost modificat și pus în aplicare începând cu 01.07.2016, considerând că Serviciul Vamal s-a grăbit să aplice Ordinul Serviciului Vamal nr. 502-O din 23.12.2015 cu jumătate de an mai devreme, adică la data de 01.01.2016. În acest sens, colegiul civil reiterează că ordinul sus enunțat, care a fost aplicat de Serviciul Vamal, a fost emis conform prevederilor legale existente la data emiterii ordinului, și anume art. 127¹¹ lit. e) Cod Vamal în redacția aprobată prin Legea nr. 71 din 12.04.2015 (a intrat în vigoare la 28.04.2015), precum și în temeiul Protocolului II al Acordului de Asociere, anexa 4 al Protocolului al Acordului CEFTA, a HG nr. 761 din 17.09.2014. Mai mult ca atât, apelantul invocând ilegalitatea Ordinului Serviciului Vamal nr. 502-O din 23.12.2015 nu l-a contestat în ordinea prevăzută de Legea contenciosului administrativ, ci numai a solicitat recunoașterea aplicării ilegale al acestui ordin în privința reclamantului ÎCS „Terra Impex” în perioada 01.01.2016 - 30.06.2016, astfel recunoscând că ordinul menționat este legal în fond și emis corespunzător normelor legale.

Colegiul constată că apelantul (reclamant) ÎCS „Terra Impex” SRL nu a prezentat vreo dovadă că, declarațiile vamale prin care de fapt au fost încasate taxele vamale și compensarea cărora se solicită prin cererea de chemare în judecată, au fost contestate în ordinea prevăzută de Legea contenciosului administrativ. Prin urmare, declarațiile vamale nominalizate nefiind contestate de apelant, se consideră ca fiind recunoscute de apelant ca legale și întemeiate.

Prin urmare, nu poate să fie admisă pretenția reclamantului privind repararea solidară de către părți a prejudiciului material cauzat reclamantului ÎCS „Terra Impex” în sumă de 1.205.660,25 lei, încasată în baza declarațiilor vamale, care de fapt au fost recunoscute de apelant ca fiind legale și întemeiate prin necontestarea lor.

Totodată, colegiul civil reține că Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, din 27.06.2014, nu se referă în special la activitatea rezidenților zonelor economice libere, ci la toți exportatorii Republicii Moldova care solicită certificate de origine EUR. I pentru exportul cu facilități în țările Uniunii Europene. Prin urmare, garanțiile prevăzute de art. 13 alin. (2) al Legii cu privire la zonele economice libere nr. 440-XV din 27.07.2001, nu sunt aplicabile în prezentă speță.

Astfel, în speță Colegiul nu a constatat încălcarea de către intimați a vreunei din condițiile expuse în textul Legii. Or, contrar argumentelor apelantului, Ordinul nr. 502-O din 23.12.2015 a fost emis de Serviciul Vamal întru executarea Acordului de Asociere RM-UE, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, a prevederilor art. 127¹¹ lit. e) Cod Vamal, a HG nr. 761 din 17.09.2014 privind aprobarea Regulamentului cu privire la completarea, autentificarea, eliberare și controlul ulterior al certificatelor de origine preferențială a mărfurilor – în vigoare la momentul emiterii și care se încadrează perfect în prevederile art. 73 alin. (3) și art. 8 alin. (3) al Legii nr. 317/18.07.2003, invocat de reclamant.

Reieșind din cele menționate se constată că argumentele invocate în apel nu pot fi reținute, deoarece acestea se combat cu cele descrise mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de fond, având la bază cummul de probe administrate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea instanței de fond este întemeiată, iar argumentele invocate în apel nu și-au găsit justificare, Colegiul civil reiterează concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea.

În conformitate cu art. 385 lit. a), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Durleșteanu Victor, în interesele ÎCS „Terra Impex” SRL.

Se menține hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 18 decembrie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată ÎCS „Terra Impex” SRL către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Sud privind constatarea ilegalității aplicării ordinului și repararea prejudiciului material.

Decizia este definitivă și executorie la momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Bulgac Lidia

Girbu Silvia

Judecătorii

Dașchevici Grigore